

“Lisistrata”

20h

Po Aristofanu, režija Jovana Tomić, Narodno pozorište/Narodno kazalište/Népsínház Subotica, (Drama na srpskom jeziku)

Reč selektora: “Predstava na kojoj se prikazuje antička komedija o seksualnom štrajku žena prvi je primer, od nekoliko oglednih u ovogodišnjoj selekciji, adaptacije klasičnog predloška u novu strukturu koja izvornom tekstu daje savremena, aktuelna značenja, preispitujući, između ostalog, ne samo “odnos snaga” među polovima nego i odnos političke moći i društvene pobune. Odabrana izvođačka forma legitiman je spoj klasičnog dramskog teksta i savremenih izvođačkih praksi koje ravnopravno tretiraju dramski tekst, govor i scenski pokret pozorištu. Bunt, koji je ovde imenica ženskog roda podjednako kao i u predstavama koje slede, završiće se do kraja Festivala tragičnim posledicama.”

Režija i izbor muzike: Jovana Tomić

Dramaturg: Dimitrije Kokanov

Koreograf: Maja Kalafatić

Scenograf: Marija Kalabić

Kostimograf: Marko Marosiuk

Lektor: Saša Latinović

Uloge:

Lisistrata - Jovana Belović

Kalonika/Atina 2000 - Bojana Milanović

Mirina - Suzana Vuković

Lampita - Sanja Moravčić

Stratilida - Kristina Jakovljević

Mladić - Danilo Brakočević

Savetnik - Milan Vejnović

Siledžija - Srđan Sekulić/ Vladimir Grbić

Kinesija/Striper - Igor Greksa

Matori - Zoran Bućevac

Inspicijent: Vesna Galešev

Sufler: Goran Grubišić

Muzika u predstavi Frau Casio

Tri člana žirija, tri životne priče

Vida Ognjenović, književnica, rediteljka, predsednica Srpskog PEN centra, bila je i ambasadorica, i direktorka Narodnog pozorišta... napisala je niz knjiga, režirala neke jako važne predstave, izgovorila prevažne reči u trenutku kada niko živ nije smeo da ih kaže. Osmislila je i pokrenula Novi tvrđava teatar koji se svakog leta održava u Čortanovcima. Dobitnica gotovo svih važnih nagrada za rad u pozorištu i na polju književnosti

Nemorna, radoznala i uvek optimistična, spremna svakome da dodeli lepu reč. U savremenom jeziku pop kulture to bi se zvalo *life coach*. Ona to svojim studentima i jeste. Mudra, oštra i blagonaklona istovremeno, jedan je od retkih profesora koji prati svoje studente i posle akademije. Setimo se samo njene briljantne klase u kojoj su bili Igor Dođević, Nada Šargin, Sena Đorović, Ivan Bosiljčić, Jelena Helc, Jelena Jovanović...

I ona je imala svog *life coacha*... “U detinjstvu je na mene najviše uticala moja baka. Čitala sam joj knjige, ili naglas govorila narodne pesme koje sam lako učila napamet, a ona mi je od zavesa i krpica šila haljinice kakve niko u školi nije imao, kindurila me i oblačila u vezene bluze, koje je ukrašavala svojim rukama. Od nje sam naučila da je odelo koje čovek nosi početni činilac prvog utiska, da je taj utisak vrlo bitan jer utiče na dalji tok komunikacije.”

Vida Ognjenović predsedava žirijem 69. FPPV.

Miodrag Tabački, čovek - stil. Scenograf i kostimograf koji je ostavio pečat na srpskom pozorištu u vremenu kada se scenografijom nije zvalo opajavanje *seknd hendova* i uklapanje u javne nabavke, već kada su scenografija i kostim bili delo misli, mašte i hrabosti njihovih autora. Radio je na prostoru cele bivše Jugoslavije, regiona i Evrope. Broj izložbi (izlagao je čak i u Nju Orleansu), nagrada i priznanja sigurno premašuje broj godina FPPV u kojem je ove godine član žirija. Nedavno je postao i vlasnik počasnog doktorata Univerziteta umetnosti. Šteta što neki novi mladi ljudi nisu imali priliku uživo u pozorištu da vide njegove izuzetne radove jer bi im bila jasnija teza da, onakve kakve su ti misli - takva su i tvoja dela...

Tabački je i profesor na FDU. Predavao je i na nekoliko svetskih univerziteta. A krenuo je baš odavde, iz Zrenjanina.: “Ivan Lerik, direktor gimnazije u koju sam išao, još kao nesvršenog studenta preporučio me je Savi Jovanoviću, upravniku zrenjaninskog pozorišta. Sava me je tada zvanično predstavio mladom reditelju Ljubiši Ristiću, inače mom poznaniku sa demonstracija 1968. godine...” Tako je počelo, ostalo je *wikipediano*.

U današnjm generacijama umetnika ostalo je vrlo malo renesansnog duha i radoznalosti. Svo uzbuđenje svodi se uglavnom na lajk i surf prstom po pametnom telefonu. Retko ko ume da bude duhovit, da prepriča neku pozorišnu anegdotu. Jedan od tih pozorišnih šmekera starog kova je član žirija ovogodišnjeg FPPV-a **Predrag Momčilo**vić, glumac, profesor na AU u Novom Sadu i predsednik Saveza dramskih umetnika Vojvodine. Pamtim ga iz predstava SNP-a, davne “Pepo, ili pobuna anđela” u režiji Lasla Babarcija. pa “Mačke na usijanom limenom krovu”, “Staklene menažerije”, “Gospođe ministarke”... Igrao je u kultnom srpskom filmu “Seks - partijski neprijatelj broj 1”. Nema veze sa biografijom, tek primedba: danas bi taj filmski naslov, jamačno, drugačije zvučao.

S.M.

Aleksa Ilić, Šestoprsti u predstavi "Zatvorenik i šestoprsti"

Moramo se suprotstaviti sistemu represije

"Ovo je priča o tome da ne želimo da vidimo svet kakav jeste.", kaže na početku razgovora Aleksa Ilić, glumac Pozorišta mladih koji u predstavi "Zatvorenik i šestoprsti" tumači Šestoprstog. Njegov lik u stopu prati Zatvorenika koji, po cenu života, ne trpi društvene norme a sve to u predstavi rađenoj prema tekstu intrigantnog savremenog autora Viktora Peljevina.

"Ovo delo je kritika društvene presije u Rusiji i u tom kontekstu glavni junaci tragaju za ličnom slobodom. Radnja je smeštena na farmi tovnih pilića a dva petlića, slučajno zaturena, bore se za opstanak. Lik Zatvorenika se suprotstavlja sistemu a Šestoprstom je to intrigantno, jer je i sam odbačen i obeležen zbog fizičke mane. Oni se nalaze u tom hladnom svetu i nemilosrdnom okruženju, gde nema mesta za njih.", pojašnjava Ilić i dodaje da je ovo predstava za mlade i odrasle, da deca pronalaze zanimljive elemente u njoj ali je odrasli ipak bolje razumeju, posebno oni koji život ne posmatraju idilično i u pozorištu ne traže raznodu.

"Odrasla publika to vidi baš onako kako je to Peljevin i napisao, kao kritiku društva i političkog uređenja. A deca je vide kao motivaciju za istraživanje, da se upuste u avanturu ili savladaju neki strah."

Ovo je, inače, prva lutkarska predstava za Ilića koju je radio za stariju publiku. Predstava, čija je premijera bila jesenas, naišla je na dobar prijem publike i stručne javnosti. Dobili su već i nagrade za tekst, lutke i glumu.

M. Pudar

Mihajlo Nestorović, v. d. direktora Pozorišta mladih

Istraživaćemo šta danas zanima mlade

Predstava "Zatvorenik i šestoprsti" sa kojom Pozorište mladih učestvuje na 69. Festivalu rađena je prema tekstu savremenog ruskog autora Viktora Peljevina, u režiji takođe ruskog reditelja Dimitrija Vihreckija. U ovoj pozorišnoj kući kažu da su napravili iskorak postavljajući lutkarsku predstavu za odrasle.

Šta to razlikuje ovu predstavu od uobičajnog repertoara?

Kada čovek pogleda predstavu jasno mu je zašto je selektori biraju za festivale. Jedina dilema je, da li je svrstati na repertoar za odrasle ili decu, jer je veoma zanimljiva. Ova predstava objašnjava mladim ljudima šta je život zapravo. Pozorište mladih je specijalizovano za lutkarske i dečje predstave i ovaj komad je jedan u nizu njegovog bogatog repertoara.

Kako je ansambl prihvatio da igra komad za stariju publiku?

Odlično. Ansambl je prihvatio ovu predstavu kao izazov da se igra za stariju publiku. Bitno je da glumci znaju i umeju da tumače svoje uloge, tada je sve moguće.

Bili ste direktor u Somboru, tamo je u ansamblu došlo do pobune, sad imamo neko tumbanje. Kako se sve to završilo, kada ste imenovani za v.d. direktora Pozorišta mladih ?

Pa nije to tumbanje, to je prirodan proces. Završio mi se mandat u Somboru, pa sam pre dve nedelje postao direktor ovog Pozorišta mladih na poziv grada Novog Sada. A tamo se desilo to što se desilo, neprijatnosti. Nije prihvaćen predlog da moja koleginica, koju sam predložio i koja je bila moj asistent čitavih pet godina, bude odabrana za vršioca dužnosti.

Kakvi su dalji planovi Pozorišta mladih, vas kao novog rukovodioca i da li ćete nešto menjati ?

Planovi su veliki. Pozorište mladih samo na prvi pogled deluje kao malo pozorište ali to nije tako. To je veliko i ozbiljno pozorište, institucija. Kada samo pogledamo istoriju tog pozorišta vidimo da je to najstarije lutkarsko pozorište na prostoru Jugoslavije, koje je tokom svih tih godina rada formiralo i večernju scenu. Kada je reč o lutkarskoj sceni - tu ne treba ništa menjati a kada je reč o večernjoj sceni - tu sadržaj treba prilagoditi i posvetiti mladim ljudima, uvesti teme koje se njih tiču. U tom pravcu će ići promene. Moram da kažem da je za ovu sezonu napravljen plan i to svakako neću menjati a od sledeće sezone zaokrećemo kurs i posvećujemo se mladoj publici. Predstave neće mimoilaziti odrasle, naprotiv, biće im zanimljivo da vide šta njihovu decu interesuje. Današnja omladina nema idole, ne čita, teško je pogoditi šta ih interesuje i to će nam biti izazov.

M. Pudar

Sutra na festivalu

10h

Velika scena

„Izvini mama“/Dečije pozorište Subotica (Scena na srpskom)

13h

Kamerna scena „Todor Manojlović“

„Tiritarka hargatar“/Dečije pozorište Subotica (Scena na mađarskom)

18h

Kamerna scena „Todor Manojlović“

Promocija izdanja o SNP-u:

Marina Tatić Lozjanić, „Sećanje na staru kuću“

Marko Maletin, „Suton vojvodanske pozorišne tradicije“

Pavle Jeftić, „Dnevnik predstava novosadskih pozorišta 1919-1941“.

Govore upravnik SNP-a Zoran Đerić i urednik izdanja „Iz istorije našeg pozorišta“ Aleksandar Milosavljević.

20h

„Veštice iz Salema“/SNP

Promovisana knjiga Zorana Slavića “U magiji pozorišne stvarnosti”

Sabrane kritike su deo kulturne istorije grada

Na Kamernoj sceni predstavljena je knjiga Zorana Slavića “U magiji pozorišne stvarnosti”. O njoj su, pored autora, govorili Stanko Šajtinac i Jovan Caran.

“Srećni su gradovi koji imaju pozorište i imaju uporednu tradiciju u praćenju pozorišnog proizvoda.”, rekao je Stanko Šajtinac na sinočnoj promociji knjige Zorana Slavića, uz podsećanje na Todora Manojlovića.

“Zoran Slavić spada u grupu autora pozorišne kritike koji su uvek prisutni na predstavama, premijerama, festivalima, u obeležavanju gostovanja većih i značajnijih teatarara koji ovde dolaze ili na gostovanjima obe scene Narodnog pozorišta. To znatno pomaže svim budućim hroničarima da uhvate niz i lakše prate razvoj ovog teatra, njegove blistave i bolne tačke, i sve ono što jedan “živi teatarski organizam može da pruži.”, rekao je Šajtinac.

Govoreći o knjizi, Šajtinac je dodao da bi se ogrešio ukoliko bi rekao da je ona tipična kao i sve njoj bliske u nekom drugim gradovima i pozorištima, preporučivši je svima koji rade u pozorištu, ljubiteljima pozorišta i svima koji su u pozorište dobronamerno ulazili...

Slavić, kaže Šajtinac, u ovoj knjizi daje odgovor na razmišljanja o tome šta to kritičar prvo gleda, šta selektuje, kakva su mu predubedenja i kakav je to tajni mehanizam spoznaje svega što je pisac hteo da kaže, šta je namera reditelja, jesu li glumci dostigli sve to.

“Jednostavno, pisanje Zorana Slavića pokrilo je blizu pedeset godina pozorišnog života, što je zanimljivo za svakog istraživača. Mi drugi, imali smo svoje stavove o

kvalitetu predstava, ali samo kritičar koji prati pozorište u kontinuitetu sebi može da dozvoli i ono što drugi kritičari ne mogu - da ima izuzetno pokriće za ono što kaže kada procenjuje kvalitet: da li je u pitanju pad, glumačka ili druga kriza, pogrešan izbor reditelja ili repertoara i zato njegove kritike imaju izuzetnu vrednost.”, smatra Šajtinac.

Čitajući knjigu, Jovan Caran ustanovio je da je Slavić bio u pravu i kada je “u rukavicama” govorio o tome da se glumci “nisu iskazali”...

“Ispostavilo se da su ti tekstovi veoma korisni za dalji rad i razvoj ideje o tome šta treba, a šta ne treba raditi i kada nas prođe ta prvobitna “uvređenost” upitamo se da li je u pravu i kako ćemo drugačije raditi. A, sada, sve je na dlanu, hronološki napisano, i tačno se vidi da je kritika tu da te uputi. Sav moj razvoj zasnivao se na onima koji su me “grdili”. Uglavnom, ona mi je i sada, kada sam pri kraju karijere, odjednom otvorila nove misli, ideje i predloge za nove tekstove.”, kazao je Caran.

Inače, knjigu čini 150 prikaza predstava zrenjaninskog pozorišta za koje autor kaže da je jedan od retkih konstantnih kvaliteta ovog grada.

“Često pomišljam na to kako bi sve mnogo drugačije izgledalo u ovom gradu, kada bi nivo svega što se radi i nivo profesionalne odgovornosti bio kao u predstavama ovog pozorišta, što ipak ne znači da nije bilo padova, ali je bila tendencija da se do maksimuma uradi posao i pred publiku izlazi s proizvodom koji može da izdrži svaku kritiku. I drugo, za mene pozorišni prikaz mora da sadrži sud i ocenu onoga što je ponuđeno, ocenu učesnika u stvaranju predstave a ujedno da bude i orijentacija publici šta može da očekuje od predstave. Takođe, taj prikaz može da bude i pokušaj da se piše kulturna istorija grada.”, kazao je Slavić, naglašavajući da je od prvog dana na zrenjaninsku pozorišnu scenu pokušao da primeni “prestonički” nivo ocenjivanja, nivo velikih sredina a zanimljivo je to što nikada nije imao ozbiljniji prigovor.

Ljiljana Stupar

Stigme naše pozorišne

U kontekstu ovogodišnjeg slogana “Pozorište u stigmatizovanom društvu” pitamo učesnike 69. Festivala: da li nam je pozorište bolje od života, ili nam mili iz ruku kao i život? Ko je kriv za to? Da li su baš uvek krivi drugi? Da li je kriza para ili ideja? Ko postavlja kriterijume i zašto su oni sve niži? Zašto je sve manje uzbudljivog teatra? Da li pozorišne istine gube bitku sa svakodnevnim info smećem kojim bivamo zatrpani?

Stanko Šajtinac, pisac: “Kada bih morao da se opredelim za jedan predlog, a ima ih sijaset i zahtevaju sistematizaciju, to bi bilo – pustite pozorišnim stručnjacima da pozorište definišu a ne da nam šalje iz Ministarstva kulture samo pravnike i ekonomiste i nikoga drugog. Ako se pozorište previše uputi na tržište, onda ćemo dobiti rijaliti i na sceni pozorišta.”

Dragan Rajačić, profesor i nekadašnji direktor zrenjaninskog pozorišta: “Pozorište je ogledalo društva, njegova savest, na njega se odražava situacija u društvu pre svega zbog novca, jer se u njega malo ulaže, a radi se tu i o promišljanju repertoara, autocenzuri. Pošto je pozorište umetnost, ono ne trpi ograničenja i zato nam treba otvoreniji i aktuelniji teatar, premda tada postaje društveno subverzivan. A upravo to privlači publiku.”

Milica Velimirović, profesor: “Treba menjati one koji odlučuju o finansijama pozorišta, jer možemo mi da mislimo šta god hoćemo ali pozorište ne može da radi bez para. Kultura je jako važna i trebalo bi da svi koji odlučuju o našim životima i finansijama shvate tako nešto.”

Snežana Kovačev, glumica: “Sve bih popravila, ali prvo da se politika ne meša u izbor upravnika, da se politika ne meša u izbor repertoara, da se politika ne meša u izbor reditelja, da politika izađe iz pozorišta i da se pozorište vrati glumcima i pravim umetnicima. Prvo bih to popravila, a drugo - popravila bih onaj čuveni procenat za kulturu, da možemo da maštamo i da stvaramo.”

Milan Kočalović, glumac: “Publika bi trebalo da se raduje pozorištu kakvo god da je. Ja se uvek radujem i ne znam šta bih menjao, doživljam svaki novi komad, ne samo u onom u kom sam angažovan, već i u onom u kom su angažovane moje kolege. I, uvek očekujem nešto izvanredno.”

Miloš Vojnović, glumac Šabačkog pozorišta: “Mislim da je nezahvalna situacija, ali i da u težim situacijama imamo najbolje produkcije. Mišljenja sam takođe da se pozorišta vrlo lepo bore protiv bilo kakvog uticaja koji je politički ili nekulturni, da rade svoj posao. Dobar primer je NP Sombor gde pokušavaju da spreče nasilno postavljanje rukovodstva. Ovakvo vreme ansambl više tera da se bavi svojim poslom i da na taj način menja svet.”

Mihajlo Nestorović, v. d. direktora Pozorišta mladih: “Vojvođanska pozorišta su prilično produktivna imajući u vidu budžete kojima raspolažu. Ne mislim kao mnogi da je nekakva kriza u pozorištu, u tom smislu, kriza može biti u glavama ljudi i kada su dramski umetnici u pitanju oni će ni od čega napraviti nešto.”

Zoran Slavić, književnik: “U poslednjih 50 godina najviše se promenila režija. Tekstu se pristupa mnogo slobodnije, adaptira se sve. Imam ličnu primedbu na rediteljski soj, s jedne strane sve što uspe na sceni je dozvoljeno, ali nije korektno prema klasičnom autoru. Sve je lako rešivo, svaka adaptacija i najklasičnijeg teksta se rešava kada se u afiši napiše - po ideji tog i tog, dramatisovao taj i taj... Shodno tome, i gluma se promenila, slobodnija je i manje grčevita, dinamičnija, lišena maski, ali u suštini ostala je osnovni element pozorišta.”

M. Pudar i Lj. Stupar

Festival u fotografijama: Veni, vidi, vici...

Vesna Varićak vodila je program otvaranja 69. Festivala profesionalnih pozorišta Vojvodine

Zrenjaninci i gosti Festivala.

Uvek važni razgovori, pre i posle predstave: Slavić, Kukulj i Đorđević, zvuči kao košarkaški tim.

Ljiljana Bailović (novinarka) i Vesna Paskaš (Lutkarska scena)

Glumačko-rediteljski razgovori: Snežana Kovačev i Vladimir Lazić.

Vijera Krstovski (Slovačko pozorište) i Miroslava Pudar (novinarka)

Medijski prijatelji

RTV, TV Santos, List Zrenjanin, Danas, Klik FM, KTV, I Love Zrenjanin

Pokrajinski sekretarijat
za kulturu, javno
informisanje i
odnose s verskim
zajednicama

Grad Zrenjanin

ZPPV
Zajednica profesionalnih
pozorišta Vojvodine

gomex
Šešir nakrivi, lakše se živi
medijski pokrovitelj festivala